

برترین اعمال شب عید مبعث

۲۷ رجب، عید مبعث پیامبر اعظم (ص) است. مرحوم شیخ عباس قمی در کتاب مفاتیح الجنان در خصوص اعمال این شب مبارک مواردی را نقل کرده است.

۲۷ رجب، عید مبعث پیامبر اعظم (ص) است. مرحوم شیخ عباس قمی در کتاب مفاتیح الجنان در خصوص اعمال این شب مبارک مواردی را نقل کرده است.

به گزارش خبرنگار مهر، ۲۷ رجب، عید مبعث پیامبر اعظم (ص) است. مرحوم شیخ عباس قمی در کتاب مفاتیح الجنان در خصوص اعمال این شب مبارک مواردی را نقل کرده است:

شب بیست و هفتم، شب بعثت پیامبر (صلی الله علیه وآله) و از شب های پربرکت است و در آن چند عمل مستحب است:
اَوَّل:

شیخ طوسی در کتاب «مصباح» فرموده: از حضرت جواد (علیه السلام) روایت شده: همانا در ماه رجب شبی است که از هر آنچه آفتاب بر آن می تابد بهتر است و آن، شب بیست و هفتم رجب است که در صبح آن پیامبر (صلی الله علیه وآله) به رسالت مبعوث شد. برای کسی که از شیعه ما عمل کننده در آن شب است، پاداش نیکوکاری شصت سال مقرر است،

به محضر آن حضرت عرض شد: عمل در آن شب چیست؟ فرمود:

چون نماز عشا را خواندی و به بستر استراحت رفتی تا پیش از نیمه شب، هر ساعتی که خواستی از بستر برمی خیزی و دوازده رکعت نماز هر دو رکعت به یک سلام می خوانی، در هر رکعت «حمد» و سوره ای از سوره های کوچک مفضل می خوانی و کوچک مفضل از سوره «محمد» (صلی الله علیه وآله) تا آخر قرآن است.

زمانی که از دوازده رکعت نماز فارغ شدی، در همان حال نشسته هر یک از سوره های «حمد» و «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْقَلْقِ» و «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ» و «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» و «قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ» و «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ» و «آیة الکرسی» را «هفت مرتبه» بخوان و به دنبال همه آن ها این دعا را به بخوان:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الدَّلِّ وَكَبِيرَةٌ تَكْبِيرًا. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَعَايِدِ عِزِّكَ عَلَى أَرْكَانِ عَرْشِكَ وَمُنْتَهَى الرَّحْمَةِ مِنْ كِتَابِكَ، وَيَأْسَمِيكَ الْأَعْظَمَ الْأَعْظَمَ، وَذِكْرِكَ الْأَعْلَى الْأَعْلَى، وَيَكْلِمَاتِكَ التَّامَّاتِ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَأَنْ تَفْعَلَ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ.

ستایش ویژه خداست که فرزندی نگرفته و شریکی در فرمانروایی و یآوری از روی خواری و نیاز برایش نبوده است، او را بسیار بزرگ شمار. خدایا! از تو می خواهم به حق جایگاه های عزت بر پایه های عرش و نهایت رحمت در قرآنت و بنام بزرگ تر بزرگتر و ذکر برتر برترت و به کلمات کاملت، بر محمد و خاندانش درود فرست و با من چنان کن که شایسته آنی.

سپس بخوان هر دعایی را که می خواهی و نیز غسل در این شب مستحب است و نمازی که داود بن سرحان از امام صادق (علیه السلام) برای «شب نیمه رجب» روایت کرده و جزو اعمال شب نیمه ذکر شد در این شب نیز خوانده می شود.

دوم:

زیارت حضرت امیرالمؤمنین (علیه السلام) که برترین اعمال این شب می باشد؛

و بدان که ابو عبدالله محمد بن بطوطه که یکی از دانشمندان اهل سنت است در ششصد سال پیش از این زمان [زمان نوشته شدن مفاتیح الجنان] می زیسته، در سفرنامه خود معروف به «رحله ابن بطوطه» در بیان ورودش از مکه معظمه به نجف اشرف، روضه و قبر مبارک مولایمان امیرالمؤمنین (علیه السلام) را بیان کرده و گفته است همه ی اهل این شهر رافضی هستند، و برای این روضه مبارکه کراماتی ظاهر شده: از جمله در شب بیست و هفتم ماه رجب که نامش نزد اهل آنجا «لیلة المحیا» [شب

بیداری یا شب زندگانی] است، از عراقین [بصره و کوفه] و خراسان و شهرهای فارس و روم، افراد شل و مفلوج و زمین گیری را که حدود سی یا چهل نفر می شوند پس از عشا نزد ضریح مقدّس علی می آورند، آنگاه مردم اجتماع می کنند و به انتظار شفا یافتن و برخاستن آنان می مانند. گروهی از اجتماع کنندگان نماز می خوانند و برخی ذکر می گویند و گروهی قرآن می خوانند و بعضی هم به تماشای روضه مبارکه مشغول می شوند تا آنکه نصف یا دوسوم از شب بگذرد، در این هنگام تمام مبتلایان و زمین گیران که محروم از حرکت بودند، از جای برمی خیزند درحالی که صحیح و تندرست اند و نقصی در آنان نیست و می گویند: «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» (معبودی جز خدا نیست)، «مَحْمَدًا رَسُولُ اللَّهِ» (محمد فرستاده خداست)، «عَلِيٌّ وَلِيُّ اللَّهِ» (علی ولی خداست) و این امری است مشهور و معروف.

من گرچه آن شب را در آن روضه درک نکردم، ولی از مردمان مورد اطمینان که بر گفتارشان اعتماد داشتم شنیدم. و همچنین در مدرسه ای که مهمانخانه آن حضرت است، سه نفر زمین گیر را که قدرت بر حرکت نداشتند دیدم، یکی از مردمان روم و دیگری از اهالی اصفهان و سومی از مردم خراسان بود، از هر سه پرسیدم، چگونه شما درمان نیافته و در اینجا مانده اید؟ گفتند: ما شب بیست و هفتم رجب را درک نکردیم، اینجا مانده ایم تا شب بیست و هفتم آینده برسد و شفای خود را بگیریم و به خاطر این شب، مردم زیادی از شهرها جمع می شوند و بازار بزرگی به مدّت ده روز برپا می گردد. نویسنده گوید: مبدا این حکایت را دور از واقع بدانی، چه همانا معجزات و کراماتی که از این مَشاهد مشرفه به ظهور رسیده و به حدّ تواتر نقل شده بسیار زیادتر از آن است که در شمار آید؛ و در ماه شوال گذشته [نسبت به زمان نوشتن این بخش از مفاتیح الجنان به وسیله نویسنده بزرگوارش مرحوم محدّث قمی (رحمة الله علیه)] سال هزار و سیصد و چهل و سه هجری قمری در حرم مطهر حضرت ثامن الأئمة الهداة و ضامن الامّة العصابة مولانا ابوالحسن علی بن موسی الرضا (علیه السلام)، سه زن که هر سه به علت بیماری فلج و مانند آن زمین گیر بودند و درمانشان از توان پزشکان بیرون بود، شفا یافتند و این معجزه از آن قبر مطهر بر همه واضح و آشکار شد، همچون نمودار شدن خورشید در آسمان صاف و بی ابر و باز شدن دروازه نجف به روی عرب های بادیه نشین؛ و شفا یافتن این سه زن به اندازه ای روشن بود که برای مردم بیان شد و دکترهایی که از بیماری آنان آگاه بودند، با اینکه در امر مداوای آنان دقت بسیار داشتند، شفا یافتن معجزه گونه آنان را تصدیق کردند و بعضی از آن ها تصدیق خود را بر شفای آنان به صورت نوشته اعلام داشتند و اگر ملاحظه اختصار و عدم مناسبت محل نبود، داستان آن ها را به صورت مشروح بیان می کردم. وَلَقَدْ أَجَادَ شَيْخُنَا الْحُرُّ الْعَامِلِيُّ فِي أَرْجُوْرَتِهِ (چه زیبا سروده شیخ ما شیخ حرّ عاملی در قصیده اش):

وَمَا بَدَأَ مِنْ بَرَكَاتِ مَشْهُدِهِ

فِي كُلِّ يَوْمٍ أَمْسُهُ مِثْلُ عَدِهِ

و آنچه از برکات بارگاهش در همه روز نمایان شده دیروزش مانند فردایش می باشد

وَكَشِيفَا الْعَمَى وَالْمَرْضَى بِهِ

إِجَابَةُ الدَّعَاءِ فِي أَعْيَانِهِ

و مانند شفای کور و بیماران به سبب عنایتش اجابت دعا در آستانش می باشد

سوم:

شیخ کفعمی در کتاب «بلد الامین» فرموده است: شب مبعث این دعا را بخوان:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا تَجَلَّى الْأَعْظَمِ فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ مِنَ الشَّهْرِ الْمُعْظَمِ، وَالْمُرْسَلِ الْمُكْرَمِ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَأَنْ تَغْفِرَ لَنَا مَا أَتَيْتَ بِهِ مِنَّا أَعْلَمُ، يَا مَنْ يَعْلَمُ وَلَا تَعْلَمُ.

خدایا! از تو می خواهم، به تجلّی اعظم، در این شب از ماه تجلیل شده و به حق رسول محبوب و شایسته احترام که درود فرستی بر محمّد و خاندانش و بیمارزی بر ما، آنچه را تو به آن از ما دانستی، ای آن که می داند و ما نمی دانیم،

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي لَيْلَتِنَا هَذِهِ الَّتِي يَشْرَفُ الرَّسَالَةَ فَضَّلْتَهَا، وَيَكْرَمَتِكَ أَجَلْتَهَا، وَيَا مَحَلَّ الشَّرِيفِ أَجَلْتَهَا.

خدایا! به ما برکت ده در این شب، شبی که آن را به شرف رسالت برتری دادی و به بزرگ منشی و بخشندگی ات بزرگ کردی و به جایگاه شریفی برآوردی،

اللَّهُمَّ فَإِنَّا نَسْأَلُكَ يَا مَبْعَثَ الشَّرِيفِ، وَالسَّيِّدِ اللَّطِيفِ، وَالْعُنْصُرَ الْعَفِيفِ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَأَنْ تَجْعَلَ أَعْمَالَنَا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَفِي سَائِرِ اللَّيَالِي مَقْبُولَةً، وَدُثُوبَنَا مَغْفُورَةً، وَحَسَنَاتِنَا مَشْكُورَةً، وَسَيِّئَاتِنَا مَسْتُورَةً، وَقُلُوبَنَا يَحْسُنُ الْقَوْلِ مَسْرُورَةً، وَأَرْزَاقَنَا مِنْ لَدُنْكَ يَا بُيُوسَ مَدْرُورَةً.

خدایا! ما از تو درخواست می کنیم به حق بعثت برجسته و آقای مهربان و بنیاد و نژاد پارسا که بر محمد و خاندانش درود فرستی و اعمال ما را در این شب و در سایر شب ها پذیرفته پیشگاهت قرار دهی و گناهانمان را آمرزیده بداری و خوبی هایمان را مورد پاداش فراوان و بدی هایمان را پوشیده گردانی و دل هایمان را به گفتار خوش شادمان سازی و روزی هایمان را از سوی خود به آسانی فراوان کنی.

اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ يَا مَنْظَرَ الْأَعْلَى، وَإِنَّا نَسْأَلُكَ يَا مَنْظَرَ الْأَسْفَلِ، وَإِنَّا نَسْأَلُكَ يَا مَنْظَرَ الْأَوَّلَى، وَإِنَّا نَسْأَلُكَ يَا مَنْظَرَ الْآخِرَةِ وَالْأُولَى؛

خدایا! تو می بینی و خود دیده نمی شوی و تو در چشم انداز برتری و بازگشت و سرانجام به سوی توست و مرگ و حیات و آخرت و دنیا از تو است؛

اللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ أَنْ تَذِلَّ وَتَحْزَى، وَأَنْ تَأْتِيَ مَا عَنْهُ تَنْهَى.

خدایا! به تو پناه می آوریم از اینکه خوار و رسوا شویم و از اینکه مرتکب عملی شویم که از آن نهی کرده ای.

اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ بِرَحْمَتِكَ، وَتَسْتَعِيدُ بِكَ مِنَ النَّارِ فَأَعِدْنَا مِنْهَا بِعَدْرَتِكَ، وَنَسْأَلُكَ مِنَ الْخُورِ الْعَيْنِ قَارِزُقْنَا بِعِزَّتِكَ، وَاجْعَلْ أَوْسَعَ أَرْزَاقِنَا عِنْدَ كِبَرِ سِنِينَا، وَأَحْسَنَ أَعْمَالِنَا عِنْدَ اقْتِرَابِ آجَالِنَا، وَأَطْلُبُ فِي طَاعَتِكَ، وَمَا يُقَرِّبُ إِلَيْكَ، وَيَحْطِي عِنْدَكَ، وَيُرْزُقُنَا لَدَيْكَ أَعْمَارَنَا، وَأَحْسِنُ فِي جَمِيعِ أَحْوَالِنَا وَأُمُورِنَا مَعْرِقَتِنَا، وَلَا تَكِلْنَا إِلَى أَحَدٍ مِنْ خَلْفِكَ قِيَمُنَّ عَلَيْنَا، وَتَقْضِلْ عَلَيْنَا جَمِيعَ حَوَائِجِنَا لِلدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَابْدَأْ بِآبَائِنَا وَأَبْنَاؤُنَا وَجَمِيعِ إِخْوَانِنَا الْمُؤْمِنِينَ فِي جَمِيعِ مَا سَأَلْنَاكَ لِأَنْفُسِنَا يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ؛

خدایا درخواست بهشت را به رحمتت از تو داریم و به تو پناه می آوریم از آتش دوزخ، پس ما را به قدرتت از آتش پناه ده و از تو درخواست حورالعین داریم، پس به عزتت روزی ما کن و فراخ ترین روزی را هنگام پیری ما قرار ده و نیکوترین اعمالمان را به گناه فرا رسیدن مرگمان و عمر ما را در طاعتت و در آنچه ما را به سویت نزدیک کند و در نزدت بهره مندمان نماید و در پیشگاهت بر منزلتمان افزاید، طولانی گردان و در همه حالات و کارها معرفتمان را نیکو ساز و ما را به احدی از مردمان وامگذار تا بر ما متت نهد و بر ما به برآورده ساختن تمام حاجات دنیا و آخرتمان لطف کن و بخشش آغاز کن به پدرانمان و فرزندانمان و همه برادران با ایمانمان، در همه آنچه از تو برای خود درخواست کردیم، ای مهربان ترین مهربانان؛

اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ يَا سَمِيكَ الْعَظِيمَ، وَمُلْكِكَ الْقَدِيمَ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَنْ تَغْفِرَ لَنَا الذَّنْبَ الْعَظِيمَ، إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الْعَظِيمَ إِلَّا الْعَظِيمُ.

خدایا! از تو می خواهیم به نام بزرگت و فرمانروایی دیرینه ات که بر محمد و خاندان محمد درود فرستی و بیامیزی بر ما گناه بزرگ را، چراکه بزرگ را جز بزرگ نمی آمرزد.

اللَّهُمَّ وَهَذَا رَجَبُ الْمُكْرَمِ الَّذِي أَكْرَمْتَنَا بِهِ أَوْلَى أَشْهُرِ الْحُرْمِ، أَكْرَمْتَنَا بِهِ مِنْ بَيْنِ الْأَمَمِ، فَلَكَ الْحَمْدُ يَا ذَا الْجُودِ وَالْكَرَمِ، فَاسْأَلُكَ بِهِ وَيَا سَمِيكَ الْعَظِيمَ الْعَظِيمَ، الْأَجَلَ الْأَكْرَمَ الَّذِي خَلَقْتَهُ قَاسِتَقَرَّ فِي ظِلِّكَ فَلَا يَخْرُجُ مِنْكَ إِلَى غَيْرِكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَأَهْلِ بَيْتِهِ الطَّاهِرِينَ، وَأَنْ تَجْعَلَ مِنَ الْعَامِلِينَ فِيهِ بِطَاعَتِكَ، وَالْأَمَلِينَ فِيهِ لِشِفَاعَتِكَ.

خدایا! این ماه محبوب و قابل احترام رجب است که ما را به آن گرامی داشتی، نخستین ماه های حرام است که ما را به آن از میان امت ها اکرام کردی، پس تو را سپاس ای دارای بخشش و بزرگواری، از تو می خواهم به حق ماه رجب و به حق نام بزرگ تر بزرگ تر بزرگ تر باشکوه تر و بارز تر که آن را آفریدی، پس در سایه ات استقرار یافت، نامی که از تو به غیر تو نرسد که بر محمد و اهل بیت پاکش درود فرستی و ما را در این ماه از برپادارندگان طاعتت و آرزومندان شفاعتت قرار دهی.

اللَّهُمَّ اهْدِنَا إِلَى سَوَاءِ السَّبِيلِ، وَاجْعَلْ مَقِيلَنَا عِنْدَكَ خَيْرَ مَقِيلٍ، فِي ظِلِّ ظَلِيلٍ، وَمُلْكِ جَزِيلٍ، فَإِنَّكَ حَسْبُنَا وَنِعْمَ الْوَكِيلُ.

خدایا! ما را به راه راست هدایت کن و جایگاه ما را نزد خود بهترین استراحتگاه در سایه سار رحمت همیشگی و فرمانروایی عظیمت قرار ده، تو ما را بسی و چه نیکو کارگشایی.

اللَّهُمَّ أَقْلِبْنَا مُفْلِحِينَ مُنْجِينَ عَيْرَ مَعْصُوبِ عَلَيْنَا وَلَا صَالِينَ يَرْحَمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

خدایا! ما را به حالت رستگاری و موفقیت برگردان که در گروه مورد خشم فرارگرفتگان و در طایفه گمراهان نباشیم، به مهربانی ات ای مهربان ترین مهربانان.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يِعْزَائِمَ مَعْفِرَتِكَ، وَيُوجِبِ رَحْمَتِكَ، السَّلَامَةَ مِنْ كُلِّ إِثْمٍ، وَالْغَنِيمَةَ مِنْ كُلِّ بَرٍّ، وَالْفَوْزَ بِالْجَنَّةِ، وَالنَّجَاةَ مِنَ النَّارِ؛

خدایا! به آهنگ های استوار آمرزشت و به رحمتت که بر خود لازم کرده ای، از تو می خواهم، سلامت از هر گناه و بهره مندی از هر کار نیک و رسیدن به بهشت و رهایی از دوزخ را به من عطا کنی؛

اللَّهُمَّ دَعَاكَ الدَّاعُونَ وَدَعْوَتَكَ، وَسَأَلَكَ السَّائِلُونَ وَسَأَلَتُكَ، وَطَلَبَ إِلَيْكَ الطَّالِبُونَ وَطَلَبْتُ إِلَيْكَ.

خدایا! خوانندگان تو را خواندند و من هم تو را خواندم و درخواست کنندگان از تو درخواست کردند و من هم از تو درخواست نمودم و جویندگان تو را جویا شدند و من هم جویای تو شدم.

اللَّهُمَّ أَنْتَ الْيَقِينُ وَالرَّجَاءُ، وَإِلَيْكَ مُنْتَهَى الرَّغْبَةِ فِي الدُّعَاءِ.

خدایا! تو مورد اطمینان و امیدی و نهایت میل و رغبت در خواندن دعا به سوی توست،

اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَاجْعَلْ الْيَقِينَ فِي قَلْبِي، وَالنُّورَ فِي بَصَرِي، وَالنَّصِيحَةَ فِي صَدْرِي، وَذَكَرَكَ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ عَلَيَّ لِسَانِي، وَرِزْقًا وَاسِعًا عَيْرَ مَمْنُونٍ وَلَا مَحْظُورٍ قَارِزُقِينِي، وَبَارِكْ لِي فِيمَا رَزَقْتَنِي، وَاجْعَلْ غِنَايَ فِي نَفْسِي، وَرَعَّتِي فِيمَا عِنْدَكَ، يَرْحَمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

خدایا! بر محمد و خاندانش درود فرست و یقین را در قلبم قرار ده و روشنی را در دیده ام و خیرخواهی را در سینه ام و ذکر تو را در هر شب و روز بر زبانم و روزی گسترده پایان ناپذیر و غیر حرام را روزی ام کن و در آنچه روزی ام کردی برکت قرار ده و بی نیازی ام را در خودم و دلبستگی ام را در آنچه نزد توست قرار ده، به مهربانی ات ای مهربان ترین مهربانان.

پس به سجده برو و بگو: الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِمَعْرِفَتِهِ، وَخَصَّنَا يَوْلَانِيهِ، وَوَقَّفَنَا لِبَاعِيهِ، شُكْرًا شُكْرًا (تا صد مرتبه)

سپاس ویژه خداست که ما را به معرفتش رهنمون شد و به ولایتش اختصاص داد و به طاعتش توفیقمان عطا کرد، سپاس، سپاس.

پس سر از سجده بردار و بگو: اللَّهُمَّ إِنِّي قَصَدْتُكَ بِحَاجَتِي، وَاعْتَمَدْتُ عَلَيْكَ يَمَسْأَلَتِي، وَتَوَجَّهْتُ إِلَيْكَ يَا أَيْمَتِي وَسَادَتِي. اللَّهُمَّ انْقَعْنَا بِخِيَمِهِمْ، وَأُورِدْنَا مَوْرَدَهُمْ، وَارْزُقْنَا مُرَاقَفَتَهُمْ، وَأَدْخِلْنَا الْجَنَّةَ فِي زُمْرَتِهِمْ يَرْحَمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

خدایا من تو را برای حاجتم قصد کردم و به خواسته ام بر تو اعتماد نمودم و روی آوردم به تو به واسطه امامان و سرورانم. خدایا! ما را به محبتشان سود بخش و به جایگاه آنان وارد ساز و هم نشینی با ایشان را روزی ما گردان و ما را در زمره آنان وارد بهشت کن، به مهربانی ات ای مهربان ترین مهربانان. این دعا را سید ابن طاووس برای «روز مبعث» ذکر فرموده است.